

2:a söndagen efter påsk

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Joh. 10:11–16.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Under rubriken och predikoämnet "*Herren vår Herde*" har denna söndag skänkt oss Jesu undervisning om sig själv som den gode herden och om sin kallande stämma i evangelium om syndernas förlåtelse, som hans får lyssnar till och låter sig ledas av. På ett märkligt oväntat sätt är Jesu predikan uppbyggd på just denna fårens egenskap att igenkänna, bejaka och tro herdens rätt att befalla, hans legitimitet, hans ämbetes äkthet och gudomlighet. Jesu ord talas i ett sammanhang, där mot den blindföddes "*Herre, jag tror*" står fariséernas avvisande: "*Äro då kanske också vi blinda?*", allt sammanfattat i Jesu svar: "*Voren I blinda, så haden I icke synd. Men nu sägen I: 'Vi se, därför står eder synd kvar.'*" (Joh. 9:40 f.) I fariséernas hävdande av sin andliga klarsyn och hälsa, sin helighet och rättfärdighet, sin frånvaro av varje frälsningsbehov uppenbaras deras gudlöshet, just det som strax därpå formuleras så: "*Men I tron mig icke, ty I ären icke av mina får.*" (Joh. 10:26) Mitt i denna den mäktiga förnekelsens kör, som gör anspråk på religiöst ledarskap, på andlig normativitet, hörs en ringa motsägelse, hörs trons stämma. ja, "*fåren följa honom, ty de känna hans röst.*" (Joh. 10:4) De lösgör sig ur mörkret och visar i sin uppslutning och följsamhet mot den talande, att han är herden, herden av begynnelsen, liksom de själva är fåren, fåren av begynnelsen, ja, "*Min Fader, som har givit mig dem, är större än alla, och ingen kan rycka dem ur min Faders hand.*" (Joh. 10:29) Trons "*Ja*", fårens lydnad, fastställer Jesus som fårens herre, som herden. Ja, fårens lyhörddhet, deras gudomligt skänkta tro, visar sig i deras förkastande av fariséernas lära, av egenrättfärdighetens evangelium, ty "*en främmandes röst följa de alls icke, utan fly bort ifrån honom, ty de känna icke de främmandes röst*" (Joh. 10:5), ja, "*fåren hava icke lyssnat till dem.*" (Joh. 10:8)

Så finns det alltså en märklig sak att säga om fåren. Dessa får, som enligt textens sammanhang bekänner sin blindhet, sin syndighet, sitt beroende av herdens försonande evangelium, är just i detta de kloka, de skarpsynta, de lyhörda med den av Gud skänkta ur-

skiljningsförmågan. I deras bråkande bifall mottager Jesus sin kungahyllning, sitt erkännande som herden. Medan denna världens barn finner valet av får som bildligt uttryck nedsättande och förödmjukande, framstår fåren i Jesu predikan och liknelse som kloka, gudomligt ingivna, som överlägsna världens barn. Därför kan vår evangelisk-lutherska kyrkas bekännelse förklara vad kyrkan är på detta sätt: "*Ty ett barn på sju år vet numera, Gud vare lov, vad kyrkan är: hon är nämligen de heliga troende och fåren som höra sin herdes röst.*" (SKB, s. 335) Just detta, bara detta, ingenting annat än detta är kyrkan, den heliga hjorden under Kristi herdestämma, som är det heliga rättfärdiggörande evangeliet. Därmed skalas all mänsklig överbyggnad, allt bråte, bort. Kyrkan är inget av detta, icke en organisation, icke ett synligt rike, utan det heliga, osynliga nåderiket, Ordets och trons skapelse, utanför vilket bara finns dom och vrede, förbannelse och djävul, ty "*alla som hava kommit före mig äro tjuvar och rövare*" (Joh. 10:8), ja, "*Tjuven kommer allenast för att stjäla och slakta och förgöra.*" (Joh. 10:10) Detta vet "*numera*" "*ett barn på sju år*", i klartext sedan den evangelisk-lutherska reformationen, dess katekes och övriga bekännelse avtäckat Jesu ord i deras omedelbarhet och avvisat den kyrkomakt utöver och mot evangelium, som "*tager sitt säte i Guds tempel.*" (2 Tess. 2:4) Om detta säger vi sammanfattningsvis:

- I. **Herdens evangelium är evangelium om påsken som Satans nederlag,**
- II. **Herdens evangelium gäller hela världen men avvisas av otron,**
- III. **Herdens evangelium mottages av fåren i kraft av Guds utkorelse.**

I. Herdens evangelium är evangelium om påsken som Satans nederlag.

Det evangelium, som skapar strid, som möts av tro och otro, är angivet med inledningsorden i dagens evangelium: "*Jag är den gode herden. En god herde giver sitt liv för fåren.*" Detta är mittpunkten, tyngdpunkten, i all förkunnelse, att den gudomliga god-

heten, Guds kärlek, möter oss i Jesu övertagande av fårens syndabörda, i att herden blir får, blir "Guds Lamm, som borttager världens synd" (Joh. 1:29), att han "utgavs för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull". (Rom. 4:25) Här sker kampen mot "ulven", mot Satan, vars onda rike faller, när Kristus träder fram ur graven som "Herren vår rättfärdighet". (Jer. 23:6) Den Uppståndne förtrampar så under sina fötter synden, döden och djävulen, allt som kan skada oss.

II. Herdens evangelium gäller hela världen men avvisas av otron.

Den påsk, som vi i dag på Jesu befallning utropar och predikar, skänker den gudomliga rättfärdighet, som inga gränser vet, som övertäcker all orättfärdighet. Därför heter det: "Han är försoningen för våra synder, ja, icke allenast för våra, utan ock för hela världens". (1 Joh. 2:2) Så är Guds kärlek riktad mot alla, ja, "så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son". (Joh. 3:16) Så kan otron aldrig säga, att någon icke älskats av Gud, att någon icke medräknats i påskan. Otron ställs verkligen inför gåvan, "men nu sägen I:

'Vi se, därför står eder synd kvar". (Joh. 9:41) I detta förkastande av påskan som erbjuden, framräckt gåva blir otron sitt eget straff och uppenbarar, att "I ären icke av mina får". (Joh. 10:26)

III. Herdens evangelium mottages av fåren i kraft av Guds utkorelse.

Det jubel över påskan, som vi uppstämmer, går inte tillbaka på att vi av naturen vore bättre människor än påskens motståndare, på att vi vore av ädlare natur med bättre religiösa anlag. Redan det Gamla förbundets folk visste bättre besked: "Förnimmen att Herren är Gud. Han har gjort oss, och icke vi själva, till sitt folk och till får i sin hjord." (Ps. 100:3) En enda orsak finns till vår tro, till vårt mottagande av påskan, till vår glädje över Satans nederlag: Guds eviga utkorelse, varigenom "Min Fader ... har givit mig dem" (Joh. 10:29), varigenom i Den Heliga Treenighetens råd före världens begynnelse Fadern har gett oss till Sonen till att tro hans påsk, varigenom han "i sin kärlek förutbestämde oss till barnskap hos sig, genom Jesus Kristus, efter sin viljas behag". (Ef. 1:5)

Amen.